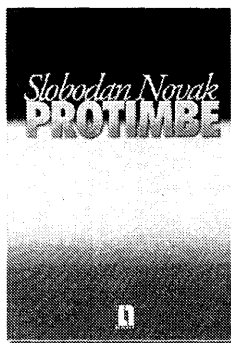

Novak, Slobodan: "Protimbe": Naklada Ljevak d. o. o.; Zagreb, 2003/04..

Zahvala Jeleni Hekman

Slobodan Novak, već davno obilježen prepoznavanjem kroz svoje remek-djelo "Mirisi, zlato i tamjan" (1968. godine), u svojoj knjizi "Protimbe" piše o temama suvremenosti o kojima je svojedobno razgovarao s Jelenom Hekman i objelodanio (2001. godine) pod naslovom "Digresije - razgovori s Jelenom Hekman" u izdanju Exlibrisa. Autor, rođen u Splitu 1924. godine, dakle, bogatog i priznatog književnog i životnog iskustva, objavljuje drugo izdanje kod drugog nakladnika, zanimljiv ispis pitanja na koja daje odgovore, svoja razmišljanja i svoj sud o odnosima umreženima u interes u kojem nije mogao ostati zariven šutnjom. Zasi-gurno je kako književnik želi reći i o sebi, na jedan literaran način, a Slobodan Novak to i čini trilogijom: Po-drijetlo / Djetinjstvo / Mladost, na 44 stranice ispisa, a zatim počinje auto-biografskim stavom i prosudbenošću zaranjati u tkivo problema koji nikako ne smije proći izvan okvira intelektualca. Zanimljivost naslova me obvezuje navesti ih kako stoji u

knjizi: U ratu protiv okupatora, Utočište u pobjedi / Slasti mira, Prvi uzori, Časopisi i novine / Iluzije i deziluzije, Opet na biološkim izvorima, Povratak u treći zavičaj, Po reljefu proze, Izgubljeni i pronađeni zavičaj, Na otvorenoj kazališnoj sceni / Na kriptosceni / Na platnu i zaslonu, Prosede, Kultura i jezična kultura, Polemike, Ukopan u tuđe rukopise, Per aspera ad ardua, O recepciji, O druženjima i prijateljstvima s piscima, O drugim umjetnostima, Pisac i vlast, Domovinski rat i hrvatski ratni zločin, O govoru mržnje i o novoj vlasti, Prigodna analiza očinskog ateizma, O amaterskome športu bez pehara i trofeja, Pregršt malih personalija.

Slobodan Novak, kako i priliči velikom piscu, upotpunjuje i zaokružuje svoj književni rad, te mu pribraja još jedno djelo na pragu devete decenije života, o čemu Jelena Hekman piše:

- ... Bilo je posve razumljivo da se, i nakon pri-ređenih djela Slobodana Novaka u šest svezaka za Nakladni zavod Globus, kao i tematskog broja časopisa Republika (br. 3/4, 1991.) u cijelosti posvećena Novaku, uključim u rad na dokumen-tarnom, biografskom filmu o piščevu životu i dje-

lu, što ga je, prema zamisli Ureda za kulturu Gra-da Zagreba o hrvatskim velikanima, trebao sri-miti redatelj **Edo Galić** u produkciji Urania filma.

Razgovor je vođen i izravno sniman na rap-skoj Gajardi, piščevu skromnom ljetnom tuskulu-mu, tijekom pet dana u mjesecu srpnju 1998....

... Autor je to prihvatio sa željom da tekst, što je moguće više, zadrži dah neposredne improvi-zacije i neusiljene intonacije, kao što ga je i pr-votno imao, time se, dakako, nije želio distanci-rati od istinitosti i vjerodostojnosti činjenica, niti iskupiti od vlastitih vi-denja i ocjena, pa ni onda kada su izrečene apodiktički, žestoko i mo-žda, ponekad i bezobzirno, jer jedi-no tako i imaju smisla...

Slobodan Novak svoju dosljednost daje nama, čitateljima i konzumen-tima polemičkog štiva, gdje kao vi-zuru ima one o kojima osjeća potre-bu reći, osjeća potrebu reći svoje mi-šljenje o mišljenju drugih, uči u ne-kakvu raspravu bez sugovornika, a opet sa sugovornikom kroz njegovo djelo, jer; Novak se ne obraća pora-osob, kroz tvorca gleda njegovo djelo, a kroz djelo vidi njegovog tvorca i neodvojivost od od-govornosti kroz prožimanje ova dva odnosa. Stoga je i razumljivo što i ova knjiga nije kopija svoje ranije inačice, nego slijedi recepciju prvot-nog, kako bi ovaj rukopis bio osuvremenjen, do-punjen bitnim, aktualiziran. Sam Novak piše:

- ... u želji da budu što potpunija zbirka živo-topisnih zapisa o prilikama, okolnostima i ljudi-ma koji su obilježili moj život, kao i o vlastitim književnim i drugim duhovnim zaokupljenosti-ma koje su odredile moj svjetonazor i moje skromno književno djelo.

Skromnost je odlika humanosti, ako je izreče-na bez primisli određenih zadataka, odnosno, ako joj je zadatak biti potvrđnicom jednog odre-đenog stava prema svom ili tuđem radu. Zbog toga Novak i zahvaljuje Jeleni Hekman, na inici-jativi i na njezinim poticajnim pitanjima, a knji-ževni štioći imaju čast, zahvaljujući radu i odno-sima umreženosti interesa, imati pred sobom dobro štivo razmišljajne tematike i autobiogra-fskih stavova Slobodana Novaka.

Fabijan LOVRIC